

Zorgvuldig omgaan met privacy

Vooraf

Buurtgezinnen vindt het belangrijk dat coördinatoren en gezinnen zorgvuldig omgaan met elkaars persoonlijke gegevens. Het omgaan met deze gegevens moet voldoen aan de zorgvuldigheidseisen die in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) staan.

Deze tekst beschrijft het privacybeleid van Buurtgezinnen. Het is opgesteld voor coördinatoren en maakt deel uit van het handboek Buurtgezinnen. Ook wordt het besproken tijdens een van de landelijke teamdagen.

1. Wat zijn persoonsgegevens?

Alle gegevens die herleidbaar zijn naar een persoon zijn persoonsgegevens. Dus niet alleen naam en adres, maar ook bijzondere gegevens zoals nationaliteit, gezinssamenstelling, politieke gezindheid, strafrechtelijke gegevens, gegevens over gezondheid etc. Persoonsgegevens zijn bij Buurtgezinnen onder meer te vinden in: e-mails, de database, de VOG-administratie, de vragenlijsten voor de vraag- en steungezinnen, de zoekprofielen en de schriftelijke afspraken tussen de gezinnen. Het maakt niet uit of de gegevens elektronisch zijn opgeslagen of op papier.

2. Wie is onze cliënt?

In de wet wordt gesproken over cliënten. Dit woord gebruikt Buurtgezinnen niet. We hebben het over gezinnen. Onze cliënten zijn het vraaggezin en het steungezin.

3. Rechtmatig verzamelen van persoonsgegevens

Buurtgezinnen verzamelt persoonsgegevens om een goede dienstverlening te kunnen bieden. In de wet staat beschreven dat we niet méér gegevens mogen opslaan dan nodig is om die goede dienstverlening te kunnen bieden. Bovendien moeten de opgeslagen gegevens correct zijn. Buurtgezinnen laat de gezinnen zelf informatie aanleveren in de vorm van antwoorden op vragen. Gezinnen weten zo wat er van hen bekend is bij Buurtgezinnen. Bovendien is de informatie op deze manier uit de eerste hand en correct. Buurtgezinnen bewaart van het steungezin: vragenformulier steungezin, VOG en NAW-gegevens en van het vraaggezin: vragenformulier vraaggezin, afsprakenlijst en NAW-gegevens. Er wordt geen dossier bijgehouden. Voordat een zoekprofiel op de website en Facebook wordt geplaatst, wordt het altijd besproken met het vraaggezin en pas geplaatst na akkoord.

4. Informatieplicht

Buurtgezinnen is verplicht gezinnen te informeren over de wijze waarop ze met persoonsgegevens omgaat. Dit gebeurt in de kennismakingsfase met gezinnen. Willen gezinnen inzien welke persoonsgegevens Buurtgezinnen van hen bewaart, dan kan dit. Zij hebben dit recht.

5. Gegevensuitwisseling

Het respecteren van de privacy is een belangrijk onderdeel van de vertrouwensrelatie die gezinnen mogen verwachten van Buurtgezinnen. Voor alle medewerkers van Buurtgezinnen geldt geheimhoudingsplicht. Uitwisseling van persoonsgegevens is gebonden aan de nadrukkelijke toestemming van het gezin. Indien één van de ouders toestemming verleent, mag je ervan uitgaan dat de andere ouder daarmee instemt, tenzij je over informatie beschikt dat de andere ouder er niet mee instemt. Je mag in dat geval pas informatie uitwisselen als beide ouders toestemming geven.

5.1. Schriftelijke uitwisseling

Buurtgezinnen wisselt in principe nooit schriftelijke persoonsgegevens uit tenzij geanonimiseerd voor onderzoek.

5.2.2. Mondelinge uitwisseling

Daar waar het gaat om de uitwisseling van mondelinge informatie, bijvoorbeeld met de school of een hulpverlener, zal de coördinator hiervoor mondelinge toestemming vragen aan de ouders.

5.2.3. Door de cliënt ter beschikking gestelde gegevens

Het komt soms voor dat ouders persoonsgegevens (bijvoorbeeld een testrapport) opgemaakt door derden aan de coördinator van Buurtgezinnen ter inzage geven. De coördinator zal deze informatie samen met de ouder inzien, maar nooit in ontvangst nemen.

5.3. Kindermishandeling

In de Wet op de Jeugdzorg is het meldrecht kindermishandeling opgenomen. Dit meldrecht houdt in dat medewerkers van Buurtgezinnen een wettelijk recht hebben om 'redelijke' vermoedens van kindermishandeling te melden bij Veilig Thuis ook als zij daar niet de toestemming van de ouders voor hebben. Buurtgezinnen informeert ouders wel bij een melding.

5.3.1. Informatie verstrekken aan de politie

Buurtgezinnen is in beginsel niet verplicht tot het verstrekken van gegevens als de politie daar om vraagt. Geven de ouders toestemming dan is er geen enkel beletsel om informatie te geven.

De politie kan Buurtgezinnen om vrijwillige medewerking verzoeken. In dat geval maak je zelf een afweging tussen het opsporingsbelang en het privacybelang van het gezin. Indien je tot het oordeel komt dat de verstrekking noodzakelijk is voor de goede vervulling van de publiekrechtelijke taak van de politie, dan mag je de gegevens verstrekken. Bij een publiekrechtelijke taak moet je denken aan de handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze nodig hebben. Omdat het hier gaat om het doorbreken van de geheimhoudingsplicht, leg je een informatieverzoek van de politie altijd voor aan het bestuur, dat wel of geen toestemming geeft. Als je de door de politie gevraagde gegevens gaat verstrekken, informeer je het gezin daarover, tenzij dat de opsporing belemmert.

7. Gescheiden ouders

Ouders die scheiden behouden automatisch gezamenlijk het gezag. Via een uitspraak van de rechter kan het gezag aan één van de ouders worden toegewezen. Volgens de wet hebben beide ouders recht op dezelfde informatie van alle mensen die 'beroepshalve' contact met hun kinderen hebben. Dat recht blijft na echtscheiding bestaan. Hoewel het bij Buurtgezinnen niet gaat om 'beroepshalve' contact met kinderen, maar informele steun van een gewoon gezin in de buurt, vinden we het belangrijk dat ouders die het gezag delen allebei geïnformeerd zijn over de inzet van een steungezin. De coördinator van Buurtgezinnen overlegt met de ouder die ondersteuning krijgt van Buurtgezinnen over op welke wijze de andere ouder wordt geïnformeerd. Bij voorkeur bespreken de ouders dit onderling, desgewenst kan de coördinator de andere ouder op hoofdlijnen informeren. Buurtgezinnen kan het delen van informatie niet opleggen aan ouders, maar zal het wel stimuleren.

8. Foto's van kinderen

Buurtgezinnen gebruikt in haar externe communicatie (denk aan nieuwsbrieven, de website en sociale media) zogenaamde stockfoto's en geen foto's van kinderen die betrokken zijn bij Buurtgezinnen. In de huisregels die zowel vraag- als steungezin bij het begin van een koppeling ondertekenen, staat dat gezinnen geen foto's van elkaars kinderen posten op sociale media.

9. Bewaartermijn van persoonsgegevens

Persoonsgegevens worden tot een jaar na afronding van een koppeling bewaard. Daarna worden de gegevens geanonimiseerd. Persoonsgegevens van aangemelde gezinnen die drie jaar zijn aangemeld, maar nog niet gekoppeld, worden verwijderd. Alle gegevens van Afgemelde gezinnen worden na een jaar verwijderd.